

Eýran nyşanadamy?

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Eýran nyşanadamy? EÝRAN NYŞANADAMY?

Soňky hepdelerde bolup geçýän üýtgeşmeler Günbataryň 2024-nji ýyldaky esasy ünsüni Eýranyň gol-ganatyny döwmäge gönükdirjegini görkezýär.

General Kasym Süleýmanynyň ölüm ýyldolanşygynda bolup geçen we YŞYD-yň amala aşyran partlamasy munuň iň bärkije görkezijisidir. Ondan öňem Siriýada eýranly generallaryň biri Mossad jansyzlarynyň gurnan terakty netijesinde öldürilipdi.

Edil häzirem Günbatardan hetdini tanamagy üçin Eýrana garşy haýbat atyjylykly duýduryşlaryň yzy üzülenok.

Ysraýyl şonsuzam uzak wagt bäri Eýrana garşy dişini gyjap ýörd we premýer-ministr Netanýahu ýurdunyň öňündäki iň uly howpyň Eýrandygyny aýdýar.

Häzir Gazadaky uruş we Eýranyň goldawyndaky toparlaryň Gyzyldenizde söwda gämilerine howp abandymagy Ysraýyla we onuň arkasyndaky Günbatara garaşýan amatly pursatyny we bahanasyny döredip berer.

АРАБСКИЕ
СТРАНЫ
•
ТУРЦИЯ
•
ИРАН
•
АФГАНИСТАН

ИСТОРИЯ. ЭКОНОМИКА

kitapcy.ru

Ýogsa-da, nämüçin ala-böle Eýrany nyşana alýarlar?

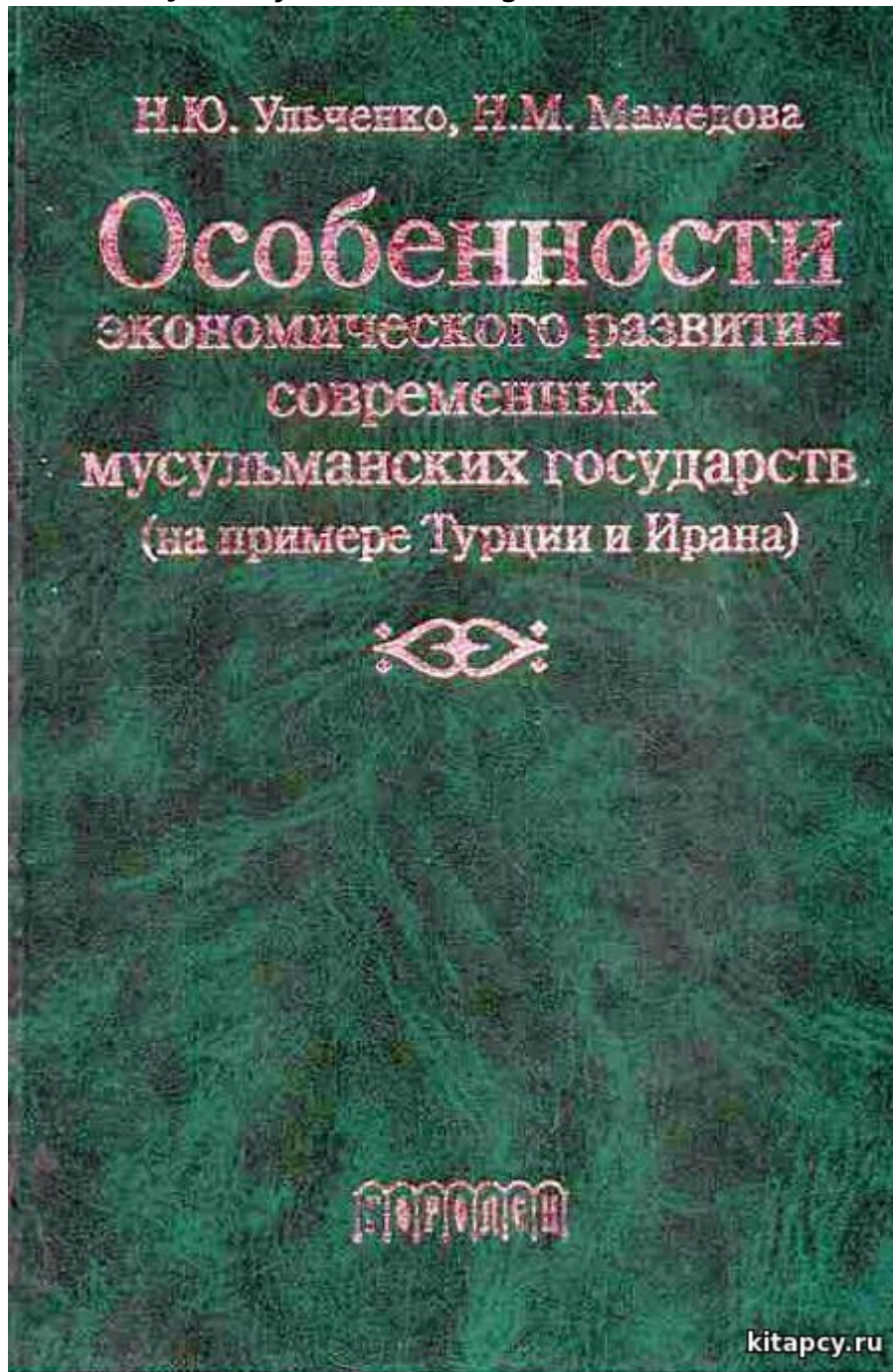
Munuň iň birinji sebäbi-de, Eýranyň sebitde Günbatar bilen kelle süsüşýän we Ysraýyla garşy göreşýän palestin toparlaryna dilujundan däl-de, hut iş ýüzünde kömek bermegi, ýarag, ok-däri, logistiki we beýleki gerek-ýarak serişdelerini ugradýan ýeke-täk musulman ýurdy bolmagydyr.

Beýleki yslam ýurtlarynyň Palestina berýän goldawy bolsa umuman pöwhe sözler bilen bezelen magnawy we diplomatiki goldawdan, şeýle-de heläkçilik pursatynda ugradylan ýorgan-düşek, çadyr, azyk serişdeleri ýaly ownuk-uşak maddy kömeklerden ybarat. Olam köplenç suw seňrikden agansoň, ýagny Gaza ýa-da Ysraýylyň bombalan başga bir ýeri ýer bilen ýegsan

bolandan soň.

Dogrusyny aýtmaly bolsa, Palestinada Ysraýyla garşy göreş soňky otuz ýyl bäri Eýranyň goldawy bilen dowam edýär. Eýran bolmasa « Hamas », « Yslam jihady », « Hizbullah » ýaly toparlar Ysraýyla garşy bular ýaly uzak wagtlap göreşibem bilmezdi, ortada Palestina diýilýän ýurdam galmazdy.

Palestinalylaryň elinde azda-kände ýer bölegi galan bolsa, munuň Tährandaky mollalaryň tagallasy bilen galandygyny mertlerçe boýun almak gerek.

Ýagdaýy hasam aýdyňlaşdyrmak üçin Palestinany Azat-ediş guramasynyň (PAEG) ýolbaşçylyk edýän Palestinanyň Awtonom hökümetiniň ýagdaýyna seredop geçeliň.

Hökümet başynda oturan Mahmud Abbas kürsä geçeni bári aga-gara gatyşman, guk ýanyndaky Gazada telim gezek bolup geçen gandöküşlige dartgynly epizodlara baý golliwud kinofilmine tomaşa edýän ýaly sesini çykarman ýördi.

Üç aýdan gowrak wagt bári dowam edip duran Gazadaky uruş boýunça Abbasdan dünýäniň ünsüni çekip biljek güýçli çykyş, beýanat, duýduryş eşitdiňizmi, gördüňizmi?

Abbas şolar ýaly derejede towşantüý we ýuwaş welin, Ysraýyl islän wagty elini-goluny sallap Palestinanyň Awtonom hökümetiniň garamagyndaky ilatly nokatlara girip, islän adamyny öldürip ýa-da tussag edip äkidende-de demini çykaryp bilýän adam däl.

Gaýtam tersine, her bolýan zady sesini çykarman kabul edýär. Onuň bar gaýgysy halkynyň asudalygyndan we Palestinanyň geljeginden has beter öz kürsüsini saklap galmak.

Ine, Ysraýyl şular ýaly yrga hökümetiň bolmagyny isleýär. Bärde Ysraýylyň ähli etsem-petsemelerini Eýranyň goldawyndaky «Hamasa» bozýar.

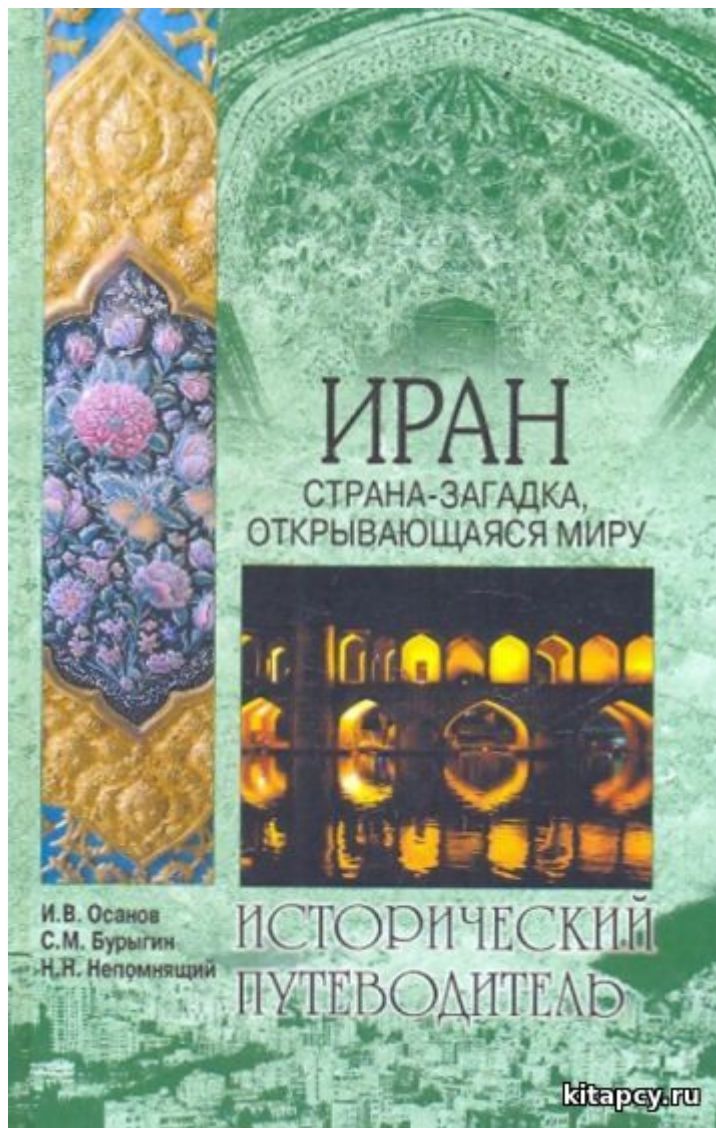
Pars aýlagy ýurtlary, Türkiýe, Indoneziýa ýaly käbir musulman ýurtlar «Hamasa» Gazadaky mekdepler, hassahanalar ýaly jemgyýetçilik çykdaýylary üçin maddy goldaw berse, Eýran ýarag, ok-däri, logistiki goldaw we harby tälim berip, goragyň dowam etmegine kömek berýär.

Eýranyň «Hamasa» we Ýemendäki husilere berýän goldawy ähli ünsüň Tähranyň üstünde jemlenmegine getirdi.

Gyzyldeňizde howpsuzlygy üpjün etmek üçin eýýämden 22 ýurtlyk koalisiýa emele geldi. Munuň özi Eýrana garşy uly frontyň düzülýändigini aňladýar.

Eýsem-de Eýran özüni gorap biljek ýagdaýdamy?

Gynansak-da, bu soraga oňyn jogap bermek kyn.

Eýran geografiki taýdan ykjam ýerde ýerleşendigine, ýerasty baýlyklarynyň we we ilat sanynyň köplüğine garamazdan, harby taýdan juda gowşak we kemter gaýdýar.

Ysraýyl uzak wagt bäri Eýranyň içinde-de, daşynda-da eýran obýektlerini ýekän-ýekänden ele salyp ýok edýär.

Meselem, eýranly inžener-tehnikler Tähranyň köçelerinde oka tutulýar, Ýakyn Gündogarda iş geçirip ýören eýranly generallar Damask, Bagdat, Beýrut ýaly şäherlerde bombaly teraktlara uçrap wepat bolýarlar.

Wagtal-wagtalam ysraýyl reaktiwleri we dronlaey Eýrandaky käbir desgalary bombalaýar.

Muňa garamazdan Eýrandak ysraýyl obýektlerine garşy gönümel jogap göremzok.

Gaýtam tersine, Eýran « Hamas », « Hizbullah », husiler ýaly Ýakyn Gündogardaky käbir toparlaryň üsti bilen Ysraýyly nyşanalajak bolýar.

Elbetde, bu deň jogap däl. Biri sizi aç-açan ýumruk salýar,

siz güýjüňiz ýetmeýändigini üçin başgalary duşmanyňyza garşy küşgürüp, ar almaga synanyşýarsyňyz.

Ýakyn Gündogarda Günbatary ynjalykdan gaçyrýan iki ýurt bar: biri Eýran, beýlekisi Türkiýe.

Elbetde, bärde hiç kim bilen harby ýaranlygynyň bolmandygy üçin iň goragsyz we gowşak ýagdaýda durany-da Eýrandyr.

Şonuň üçin Eýran nyşanada we şu ýylyň dowamynda onuň gol-ganatynyň döwürläýmegi juda mümkin.

Eýran gyssagly ýagdaýda Russiýa, Hytaý ýaky iki supergüýç bilen harby bileleşik gurmaly, şeýle-de Türkiýe, Päkistan, Pars aýlagy ýurtlary gatnaşyklaryny güýçlendirmeli.

Eýran muny edip bilse, Ysraýylam, ABŞ hem Tährana hüjüm etmäge mily edip bilmez.

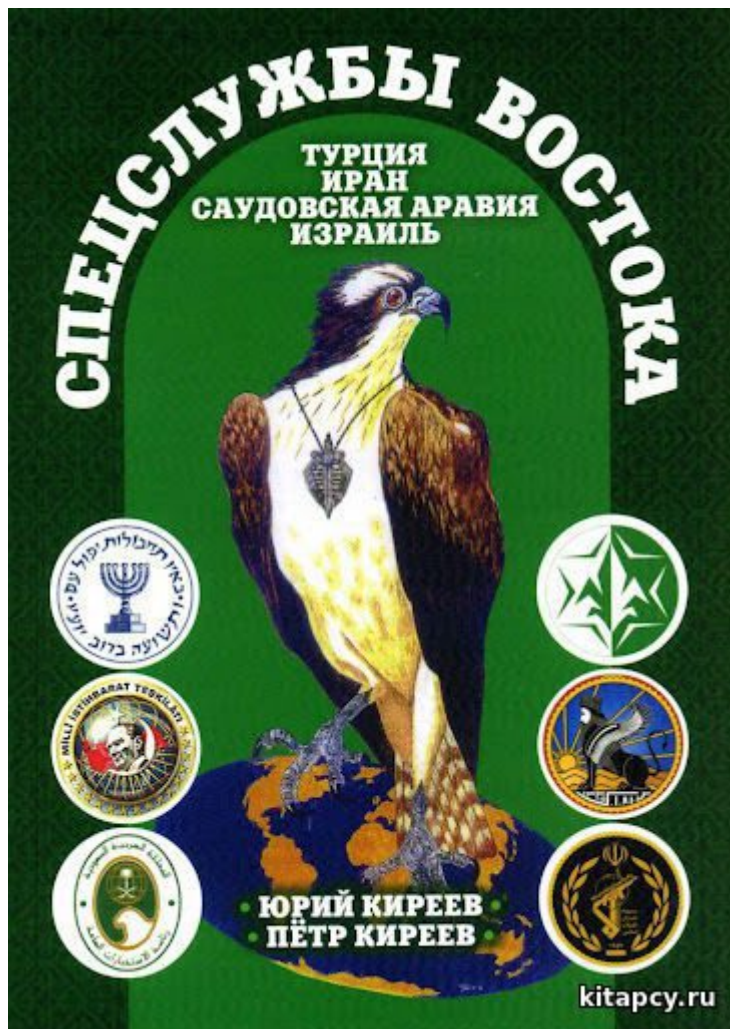
Arap dünýäsinde Ysraýyl we Günbatar bilen kelle süsüşip biljek ýurt galmady. Soňky Gaza hüjüminde arap ýurtlarynyň özüni alyp barşy hemmelere mälim.

Edil häzir Eýrandan soň Günbataryň tekerine taýak sokup biljek ýeke-täk musulman ýurt Türkiýedir. Emma Günbatar ýaranlygynyň arasyndaky Türkiýäniň daşyny aýlap duran halka-da barha ýygrylýar.

Yrakdaky Kürdüstanyň yzysüre Siriýada hem ABŞ-nyň eli bilen täze Kürdüstan gurulýar. Hem Türkiýäniň terrorçy topar hasaplaýanlaryny ABŞ özüne ýaran tutunýar.

Başgaça aýdanda, ABŞ Ýakyn Gündogarda Türkiýäniň halamaýan, özüne howp hasaplaýan näme zady bar bolsa, şony edýär.

Dogry, Türkiýe bilen Eýranyň hijem jyny jyňkyrysyp gidiberenok. Siriýa, Garabag ýaly başga-da birnäçe regional konfliktlerde iki ýurt oňuşyp bilenok. Emma Türkiýe bärde bir zada düşünjek bolmaly: Eýranyň gol-ganaty döwürleşse, gezek hökman Ankara-da geler. Şonuň üçin iki ýurduň arasyndaky gatnaşyklar haýdan-haý düzedilmeli we ösdürilmeli.

Ýyrtýjy haýwanlar hakda düşürilen dokumental filmlerdde görýänsiňiz:

Ýolbarslaryň biri öküz sürüsinden bir öküziň mekgesine münýärem welin, beýleki öküzler howpsuz aradaşlykdan bu bolýan zada syn edip durýarlar.

Öküzler sürlenşip gelse, ýolbars ýok bolup gaçybam gidýär, şeýtseler onuň penjesine düşen öküzem halas bolýar. Emma süri herekete geçibermeýär, öküzi-de ýolbarslar lak-luk atýar.

Eýranda beýle ýagdaýyň bolup geçmezligi üçin bileleşip hereket edilmegi köp zady çözüär.

Eýran ysraýyl, amerikan, iňlis, fransuz istrebitelleri tarapyndan bombalanyp durka, Türkiýe, Müsür, Saud Arabystany, Päkistan ýaly ýurtlar bir gyrada sesini çykarman dursa bolmaz, beýle ýagdaýa ýol bermeli däl. Ýogsa, indiki gezek olaryň özüne-de gelip biler.

Musulman ýurtlaryň Gaza meselesinde özlerini alyp baryşlary umydygär bolmaga onçakly mümkinçilik bermese-de, näme diýeli, Alladan umyt kesibem bolmaz.

Esedulla OGUZ,

Germaniýaly türkmen žurnalisti.

Sişenbe, 09.01.2024 ý. Publisistika